

ර්ජ්‍යප්තු විජ්‍යවය හා

විජ්‍යවවාදී නායකත්වයේ අර්බුදය

The Egyptian Revolution and the crisis of revolutionary leadership

2013 ජූලි 02

දින ගු කළක් බලයේ සිටි ආදායායක හොස්නි මූලාරක් නෙරපා හැර වසර දෙක හමාරක පමන කාලයක් ගතවීමෙන් පසුව ර්ජ්‍යප්තුවේ කමිකරුවන් හා තරුනයින් යලි වතාවක් දැවැන්ත විරෝධතා දක්වමින් විදි වලට පැමින සිටිති. මෙවර ඔවුහු ඉස්ලාමිය ජනාධිපති මොහමඩ් මුර්සි හා මුස්ලිම සහෝදරත්වය නෙරපා හරින ලෙස බල කරති.

දැන් දිගහැරෙමින් ඇති පෙළපාලි ඉතිහාසයේ දැවැන්තම විරෝධතාවන් අතරට වැට්ටි. ර්ජ්‍යප්තු මිලිටරියට අනුව මුර්සිගේ පලමු සංවත්සරය පැවති පසුගිය 30දා විදි හා වතුරසුයන්ට එක්රොක්බු විරෝධතාකරුවන් දැන ලක්ෂ 17කි.

යන්තම් වසරක් බලයේ සිටීමෙන් පසුව මුස්ලිම සහෝදරත්වයේ ප්‍රතිගාමී ස්වභාවය ර්ජ්‍යප්තු ජනතාව ඉදිරියේ හෙලිදරව වී ඇත. ඔහුගේ දක්ෂීනාංශික වැඩපිළිවෙළ ඉස්ලාමිය පුරසාරම් මගින් වසා ගැනීමට උත්සාහ කළ ද මුර්සිගේ පාලනය, අත්දිකීමින් සිටින්නේ එන්ට එන්ටම වර්ධනය වන කමිකරු පන්තියේ ප්‍රතිරෝධයකටය. ආර්ථික හා සාමාජ අයිතින් පිළිබඳ ර්ජ්‍යප්තු මධ්‍යස්ථානය විසින් පල කළ වාර්තාවකට අනුව මුර්සි යටතේ වැඩවර්ණ හා විරෝධතා දෙගුන වී ඇති අතර 2013 පලමු කාරුව තුළ විරෝධතා හා වැඩවර්ණ සංඛ්‍යාව 2400 දක්වා තියුණු ලෙස වැඩිගියේය.

ර්ට ප්‍රතිචාර වශයෙන් මුර්සි, එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය සමග වඩාත් සම්පූර්ණ සම්බන්ධ වීමට උත්සාහ දරයි. මහජන විරෝධතා පැනනැගීමට සති ගනනකට පෙර මුර්සි, එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ වත්මන් සිරියානු කුලිකාර යුද්ධයට සිය සහාය ගොනු කළේය. එහි අරමුණ ජනාධිපති බෞරු අල් අසාද් බලයෙන් පහකොට ඉරානයට එරෙහි යුද්ධය සූදානම් කිරීමයි. “සිරියාවට සහාය පිතිස” යන රැලියකදී මුර්සි ප්‍රකාශ කළේ තමා සිරියාවට එරෙහි පියාසර තහනම් කළාපයකට සහාය දක්වන බවත්, සිරියාවේ බටහිර පිළුබලය ලබන විපක්ෂයට “ද්‍රව්‍යමය හා සදාවාරමය” උපකාර කරන බවත්ය.

මෙය ඔහුගේ තන්තුයට විරුද්ධ මහජන වෙරද තවදුරටත් අවුලුවාලිය. මුර්සිගේ පිළිවෙත් වලට එරෙහි

ඡනතා විරෝධය පුපුරා යදිදී ර්ජ්‍යප්තු විජ්‍යවයේ තීරනාමක ප්‍රශ්නය වන නායකත්වයේ අද්බුදය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය දැවෙන හඳුසි හාවයකින් ඉස්මතුව ඇත.

විරෝධතාවන් තුළ දේශපාලනිකව අධිකාරය දරන්නේ “වැමරාඩ්” හෙවත් “කැරලිකරුවා” බලවේයයි. එයට මොහමඩ් අල් බරාබේගේ ජාතික ගලවා ගැනීමේ පෙරමුන, ඉස්ලාමිවාදී දැඩි ර්ජ්‍යප්තු පක්ෂය, අප්‍රේල් 06 තරුන ව්‍යාපාරය, මිස්නාන්ඩ් විජ්‍යවකාරී සමාජවාදීයේ හා මූලාරක් තන්තුයේ අවසන් අගමැති වූ අහමඩ් සරික් විසින් සහයෝගය දෙයි.

“වැමරාඩ්” ර්ජ්‍යප්තු හමුදාවට කියා සිටින්නේ තාක්ෂනවේදී ආන්ත්‍රික මගින් මුර්සි විස්ථාපනය කරන ලෙසයි. එය ර්ජ්‍යප්තු හමුදාව විසින් සංුදුවම පාලනය කරනු ලබන දෙනේග්වර ගැනී තන්තුයක් වනු ඇත. වැමරාඩ් විසින් නිකුත් කළ ප්‍රකාශක “හමුදාව, පොලිසිය හා අධිකරනය ද ඇතුළු සියලු රාජ්‍ය ආයතන විරෝධතාකරුවන් නියෝජනය කරන ජනතා කැමැත්තකට පැහැදිලිවම අවනත විය යුතු” බව කියා ඇත.

තමන්ගේ පැන්තන් එක්සත් ජනපදය විසින් නඩත්තු කරන ර්ජ්‍යප්තු මිලිටරිය, විරෝධතා කෙළින්ම පාගා දැමීමට තරම් තමන් ගත්තිමත් නැති බව එන්තු ගෙන සිටියි. එබැවින් මිලිටරිය, එක්සත් ජනපදය සමග ක්විටුවෙන් සම්බන්ධ වෙමින්, ප්‍රධාන විනිශ්චයකරුවාගේ හා මූලෝපායයුගේ ත්‍රියාකලාපය ඉටුකිරීමට කැමැත්ත දක්වයි. ජූලි 01දා එක්සත් ජනපද එකාබද්ධ මාන්ඩලික ප්‍රධානී ජේනරාල් මාරින් බිමුප්‍රේස් සිය ර්ජ්‍යප්තු සහවරයා වන ජේනරාල් සෙඩ්වික් සොබිනිට කතා කළ බව වාර්තා විය.

එදිනම ර්ජ්‍යප්තු සන්නද්ධ හමුදා, දේශපාලන පක්ෂ වලට පැය 48ක් කල් දෙන අවසන් නිවේදනයක් නිකුත් කළේය. “දැනට ජාතිය මුහුනපා සිටින එතිහාසික බාධකය ජයගැනීම සඳහා අවසන් අවස්ථාව” මෙය බව එහි සඳහන් විය.

මුස්ලිම් සහේදරත්වය, ප්‍රධාන ලිබරල් පක්ෂ, හිටපු මූලාරක්ගේ ආධාරකරුවන් හා සමහර කුඩා ව්‍යාප වාම කන්ඩායම් ඇතුළත් සියලු පක්ෂවල සන්ධානය, විරෝධතා නීති විරෝධී කර දැනු කුඩා පැනීමක් සඳහා මිලිටරියට කල් ලබාදීම පිනිස කඩතුරාවක් ලෙස යොදාගැනීමට මිලිටරිය අදහස් කරයි.

මෙම අරමුණු වොෂින්ටනය ද බෙදාහදා ගනියි. එක්සත් ජනපදය හා ර්ස්සරායලය සමග දැඩි සම්බන්ධතා පවත්වන ර්ජීප්තුවේ දුබලවී ඇති රාජ්‍ය සමග එරට කමිකරු පන්තිය විවෘත ගැටුමකට ඇදි යාමේ හැකියාව පිළිබඳව එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය බිජයන් සිටියි. එය ර්ජීප්තුව තීරනාත්මක භූමිකාවක් ඉටුකරනු ලබන මැද පෙරදිග සමස්ත අධිරාජ්‍යවාදී පරියායටම තර්ජනයක් විය හැකිය.

කමිකරු පන්තියේ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය හා සමාජ අභේක්ෂාවන් කෙරෙහි නැවත නැවතන් නොසකුටට පත්ව සිටින සියලු දනපති පක්ෂ වලින් කැඩී වෙන් වෙමින් කමිකරු පන්තියේ අරගල ස්වාධීන දේශපාලන ප්‍රකාශනය සෞයාගත යුතුය.

පසුගිය විෂ්ලවවාදී අරගලයන්ගේ කටුක අත්දැකීම හෙලිදරවිකර ඇත්තේ මිලිටරිය, ඉස්ලාම්වාදීන් හා එල් බරාබේ විසින් මෙහෙයවන ලිබරලුන් යන ර්ජීප්තු දන්ශ්වරයේ කිසිදු කොටසකට කමිකරු පන්තියට දීමට කිසිවක් නොමැති බවය. කිසිදු මහජන පදනමකින් තොර ඔවුන් මුළුමනින්ම විශ්වාසය තබා ඇත්තේ අධිරාජ්‍යවාදී බලවත්තන් දෙන සහයෝගය කෙරෙහිය. ර්ජීප්තුවේ ක්‍රියාත්මක වන සියලු දේශපාලන බලවේයන්ගේ බංකොලාත්කම යටින් ඇත්තේ දන්ශ්වර දේපල පදනම රැකගැනීමට ඇති කැපවීම.

අධිරාජ්‍යවාදය සමග ඔවුන්ගේ බැඳීම් හා ර්ජීප්තුවේ දන්ශ්වර රාජ්‍යයේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් ඔවුන්ගේ කැපවීමය.

පැහැදිලි විෂ්ලවවාදී ක්‍රියාමාර්ගයක් වර්ධනය කළ හැක්කේ මාක්ස්වාදී පදනමක පමණි. අද දිනයේ මෙහි අරථය වන්නේ, “දුනී ගොවීන් හා නාගරික දුනීන් සමග සන්ධානගත කමිකරු පන්තියට පමණක්, බලය සියතට ගෙන, අධිරාජ්‍යවාදය හා දන්ශ්වරය අස්වාමික කර, සමාජය සමාජවාදී පිළිවෙත් ඔස්සේ පරිවර්තනය කළ හැකි” යයි අවධාරනය කරන තොටීස්කිගේ නොනවතින විෂ්ලවයේ ත්‍යාය සඳහා අරගලයයි.

ර්ජීප්තු දනවාදය පෙරලා එය සමාජවාදී ප්‍රතිපත්ති සඳහා සටන් වැනි කමිකරුවන්ගේ ආන්ඩුවක් මගින් විස්තාපනය කිරීමේ අරමුන සඳහා කමිකරු පන්තිය, 1917 ඔක්තෝබර් විෂ්ලවය තුළදී කමිකරු පන්තිය බලය අල්ලා ගැනීමේදී පාදක කරගත් සේවීයට සහා, එනම්, කමිකරු සහා ආකෘතිය අනුගමනය කරමින් තම පන්ති අරගලයේ අව්‍යාජ සංවිධාන නිර්මානය කළ යුතුය.

එවන් ඉදිරිදර්ශනයක් ආරක්ෂා කරන හා ඉදිරිපත් කරන එකම දේශපාලන ප්‍රවත්තනාතාවය නම් හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවයි. කමිකරුවන් ර්ජීප්තුව තුළ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ ගාංචාවක් ගොඩනැගීමේ අරගලයට පිවිසිය යුතුය. එය, ර්ජීප්තු කමිකරුවන්ගේ අරගල, මැද පෙරදිග හා ලෙස්කය පුරා සිය පන්ති සහේදරයින් හා සහේදරයන් සමග සම්බන්ධ කරන අතර ආයුදායකත්වයට, දන්ශ්වර සූරාකැමට හා අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයට එරෙහි පොදු විෂ්ලවවාදී අරගලයක් තුළ කමිකරු පන්තිය ඒකාබද්ධ කරනු ද ඇති.

පොහැනිස් ස්ටර්න්